

Pintér János
(János D. Pintér)

Kedves Évfolyamtársaim!

Captatio benevolentiae

Kb. 35 éve nem írtam/írok magyarul, és elég ritkán beszélek magyarul. Ezért elnézést kérek az esetleges stílusbeli hiányosságokért. Az angol beszólásokért nem kérek elnézést, mert így esett jobban; az ékezeteket viszont igyekeztem szépen kitenni.¹

Előzmények

Egyetemi tanulmányaim megkezdése előtt egy évig többnyire vasat reszelgettem napi 8 órában, 100 Ft (akkor kb. havi 5 dollár) tiszteletdíjért. A következő évben nem-önkéntes katonai szolgálatomat fél-analfabéták üvöltözése és szadizmusa tette emlékezetessé. (Ennél persze sokkal rosszabb dolgok is történtek nagyon sok ember életében, de az én [egyetlen] életemben azért jó lett volna ezt a két évet hasznosabban eltölteni.) Így kellően motiválva álltam neki az egyetemnek.

Alkalmazott matematika

Világéletemben alkalmazott matematikusnak készültem. Paul Halmos *Applied Mathematics Is Bad Mathematics* című látszólag provokatív esszéjében ezt írja: “The motivation of the applied mathematician is to understand the world and perhaps to change it”. Right on. Könnyen lehet olyan gyakorlatilag fontos, nehéz, és érdekes problémákat találni, amelyek megoldásához alkalmazott matematikai eszközökre – modell-alkotásra, hatékony numerikus módszerekre és számítógépre – van szükség. Engem az ilyen konkrét gyakorlati háttérű problémák máig érdekelnek.

Kedvenc tanárok (tanítási sorrendben, és különféle okok miatt)

ELTE: Turán Pál, Császár Ákos, Czách László, Majthay Antal, Klafszky Emil, Kovács László Béla, Prékopa András. (Csak a szépre emlékezem, mert ilyen típus vagyok.) Azt hiszem, hogy idővel kialakult a “big picture”: most jobban értem, amit tanultam, mint diákkoromban – a feledhető és elfelejtett technikai részletek ellenére.

PhD. tanulmányok: Borisz V. Gnedenko és Ekatyerina V. Bulinszkaja. Mindkettő kiváló ember és szakember (BVG volt; EVB remélem, él). A szóbeli vizsgám elnöke Andrej N. Kolmogorov volt, akitől sok „nagy ember” tanulhatna stílust és emberséget. Gnedenko ukrán, az orosz Kolmogorov első aspiránsa és szerzőtársa volt.

¹ A hiányzó ékezetek N.M. utólag pótolta, így a felmerülő hibákért már ketten vagyunk felelősek.

Rövid, de tartalmas széljegyzet

So much for the tragic, fabricated hatred between nations and religions – created by unscrupulous gangsters and supported by “innocent” *ignorami*. Jó, hogy nem lettem politikus: I missed a most likely short, but satisfactory career. Kis szerencsével talán még le is lőttek volna valahol. (Erre azért a szabadság birodalmában még mindig van esélyem, habár szép nagy kertünk körül nincs kerítés. A szomszédok között akad nyugállományú Pentagon officer és state trooper is – majd ők visszalőnek.)

Szakmai munkásságom dióhéjban

Sok helyen dolgoztam, de itt nem szükséges Benneteket terhelni a részletekkel. (Akit érdekel, annak írásom vége felé néhány internet oldalt ajánlok.) Magyarországon kívül hosszabb ideig éltem és dolgoztam (az aspirantúra mellett) a dicsőséges Szovjetunióban, Hollandiában, Kanadában, Törökországban, több hónapig egyebütt is. 2016 óta az Egyesült Államokban tanítok. A világ kb. 40 országában fordultam meg, többnyire dolgozva és előadásokat tartva. Mottó: *Try Anything Once*, Alan Parsons albumcímét idézve.

Kutatás

Operációkutatás (jelentős átfedéssel lásd még: Management Science, Business Analytics). Ezen belül fő kutatási területem a nemlineáris optimalizálás, elsősorban sztochasztikus és globális optimalizáció (SO, GO). SO és GO feladatok megoldására algoritmusokat fejlesztettem ki. Ezt követően professzionális GO szoftver-fejlesztéssel is foglalkoztam, a Kanadában 1994-2008 között fenntartott cégem által forgalmazva, bizonyos mértékű sikerrel (megéltem, és sokat utaztam). Néhány GO alkalmazás, amelyeken dolgoztam: nemlineáris egyenletrendszerek megoldása, adatosztályozás, modell-illesztés (calibration), “black box” optimization, pakolási feladatok (object packings), környezetvédelmi alkalmazások, űrkutatási műszaki alkalmazások (space engineering).

Oktatás

Korábban sokszor tartottam néhány órás vagy többnapos GO kurzusokat szakembereknek, de 2008 óta a tanításra fektetem a hangsúlyt. Az akadémiai életre 60 évesen tértem át (illetve tértem vissza): ez bizonyos mértékben újrakezdést jelentett. Az elmúlt években sokféle témát tanítottam (és *ad hoc* tanultam meg): optimization model development and solution, statistics, stochastic models, business analytics, database management(!), enterprise architecture(!). Továbbra is szeretek tanítani – főként olyan diákokat, akik hajlandók tanulni. A masszív bürokrácia + officially enforced politically correct bs ennél sokkal kevésbé vonz... (Ha valaki az én koromban nem értette meg a “diversity and inclusion” lényegét, azon a training course már nem segít.) A good reason to leave the workforce sooner rather than later.

Szakmai szervezés

Voltam/vagyok CORS, EURO, EUROPT, INFORMS, Springer etc. “önkéntes” (officer, conference organizer, traveling speaker, reviewer, etc.) Mostanában igyekszem a bajtól távol tartani magam. No need for extra work, even less for short-lived “official glory”.

Könyvek

Global Optimization in Action.

Erre a monográfiára máig mérsékelten büszke vagyok, mert a szokásos elméleti expozíciót gyakorlati alkalmazásokkal párosítja. A GO könyv-kategóriában világszerte elég jó visszhangja volt/van (INFORMS Computing Society Prize, 2000). Anekdota: az MTA „igazi”, irigységtől mentes matematikusainak egy része évekig szervezkedett a könyv alapján megítélt doktori cím megadása ellen, míg mások támogattak. A szereplők szemmel láthatóan nem nagyon kedvelik egymást, and I

was caught in the crossfire. Azóta még távolabb tartom magam a „hazai pályától”, ahol a dicsfény konzisztensen elkerült.

Szerkesztett könyvek és más munkák

Témák: Modeling and optimization in space engineering, optimized object packings and applications. Springer öt szerkesztett kötetünket (Fasano and Pintér, eds.) publikálta.

A fentiekén túlmenően írtam rövidebb “ismeretterjesztő” szintű könyveket, és 200+ cikket, könyv-fejezetet, kutatási jelentést.

Internet

Google Scholar <https://scholar.google.ca/citations?user=iHrfmDEAAAAJ&hl=en&oi=ao>

Rutgers University <https://www.business.rutgers.edu/faculty/janos-pinter>

Itt a rövid összegzés mellett egy részletesebb CV is található.

Élet, és sokminden egyéb, amiről fentebb nem esett szó

Azt hiszem, hogy elég érdekes életem volt/van. Bár lehetett volna egy kicsit könnyebb, összességében igen szerencsés embernek tartom magam, akár visszanézve, akár egyszerűen a napi híreket látva/olvasva. Átmentem néhány nehezebb kanyaron, némelyikről lehetne egy elég jó paródiát írni (pl. Faludy György, Rejtő Jenő, Esterházy Péter nyomdokain). Egyelőre nagyjából egészségesen tudok teljes állásban dolgozni, de ennek azért pár éven belül készülök véget vetni. Az életnek minden nap örülök. Hobbik: olvasás, zenehallgatás, sport (főként konditerem, plusz séta), egy kis kertí munka, időnként egy jó koncert, film; viszonylag mértéktartó kozmopolita evés-ivás, utazás. Nincs ok unalomra vagy bánatra. “Rien de rien”.

Köszönöm, akinek volt türelme elolvasni.

Remélem, találkozunk, amint/ha a covid-pánik nagyjából elül (feltéve persze, hogy nem dolgozom a találkozó idején, de a tervek szerint ennek pár éven belül vége – although never say never).

Üdvözlettel,

János